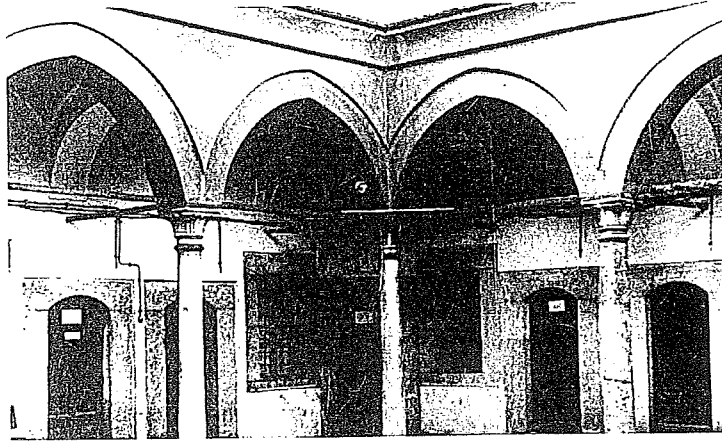

Hacı Beşir Ağa
Tekkesi (İÜ
Sanat Tarihi
Bölümü arşivi,
Baha Tanman'ın
"İstanbul
Tekkeleri"
yazısından)

derlerdi. Önce Hacı Feyzullah Efendi'ye intisap etmiş, onun terbiye ve teslikinde bulunmuş, vefatıyla halifelerinden Melek Efendi kendisini istihlâf eylemiştir. Ayrıca Tokat Kâdiri şeyhlerinden Balak Babazâde Osman Efendi'den teberrüken Kâdiri icazetnamesi almıştır. 1338 Şubatında seksene yakın bir yaşta vefat eden Şeyh Sâbit Efendi Eyüp'te Melek Efendi'nin sağ tarafında demir parmaklık içinde yatıyor. Başında önden sırmalı ilmiye sarığı var. Kitabesi talik yazı ile dir: "Kıdvetü'l-ârifin kutbu'l-vâhidin azîzân-ı sâdât-ı Nakşibendiyye'den el-Hâc Mevlânâ eş-Şeyh Mehmed Sâbit kuddise sırruhu'z-zâhir hazretlerinin merkadidir. 8 Şubat 1338."

Hacı Lokman ve Hacı Kurban isimli iki halifesi hakkında bilgi edinilememiştir, ikisi de Melek Efendi'nin çevresinde yatıyorlar, taşları bulunamadı.

Şeyh Mehmed Nuri Efendi (Melek Efendi) vefat edince Beşir Ağa Tekkesi postuna sırasıyla Abdullah Efendi ve Ömer Âdil Bey oturdular:

Şeyh Abdullah Efendi: Melek Efendi'nin vefatından sonra gelmiştir. Sirkeci'de Safveti Paşa Tekkesi son şeyhi merhum Ahmed Refik Efendi (Ak) bu zatın halifesi idi.

Şeyh Ömer Âdil Bey: Bitlislidir. Beyazıt dersiamlarından idi. İstanbul Belediyesi'nde uzun zaman hukuk müşaviri olarak vazife gördü. Tekkenin son şeyhidir, aynı zamanda ilim ve kalem erbabından bulunuyordu.

Gümüşhaneli Tekkesi

Ankara Caddesi'nden Sirkeci'ye inerken İstanbul Valiliği önündeki Hükümet Konağı Sokağı'na dönünce, sağda kalıntıları bulunan arsa üzerinde Gümüşhaneli Tekkesi vardı. (Alemdar Mahallesi, 31 ada, 7 parsel)

Fatma Sultan Camii bünyesinde Ahmed Ziyaeddin Efendi (ö.1893) tarafından 1859'da meşihat konularak Nakşibendiyye-Hâlidîyye neşesi uyandırılmıştı. Revnakoğlu ne 1957'de yıktırılan tekkeyi ne de tekkenin ilk şeyhi Ahmed Ziyaeddin Efendi'yi müstakil bir bahis olarak ele alır, (zikrin gizli yapılmamasına dair döneminde yapılan bir ikaz için bkz. 228:11-12) sadece şeyhin kalabalık halife kadrosundan bir kısmını zikreder (212:42-45,52,55,57):

Gümüşhaneli'nin halifeleri 140'tan fazladır. Bunlardan dört kişiye ayrıca tâc-ı şerif giydirmiştir:

Birincisi, vefatından sonra yerine geçen Kastamonulu Hasan Hilmi Efendi'dir.

İkincisi, Kırımı Mücteba Efendi merhum: 1319 Rebiülahirinde rihlet. Silivrikapı'da yatıyor:: Merkez Efendi'den Silivrikapı'daki Hacı Bayram Çeşmesi'ne bitişik kahvenin arkasına inen çayırın uçlarında ve kahveye yakın tarafta çift şahideli, muntazam mazbut mermer lahit, başında sivri asabeli Nakşi tâci üzerine ilmiye imamesi, yazısı talik. Bu zat "Arapkuyusu şeyhi" diye maruftur: "Hû - Tarikat-i aliyye-i Nakşibendiyye-i Hâlidîyye meşâyih-i izâmundan muhaddisîn-i kirâmdan kutbu'l-ârifin gavstü'l-vâsulîn fahrü'l-meşâyih Gümüşhaneli el-Hâc Ahmed Ziyaeddin Efendi hazretlerinin hulefâlarından ârif billah vâsil ilallah Kırımı el-Hâc Mücteba Efendi hazretlerinin rûhuna fâtîha, 18 Rebiülevvel 1319, yevm-i Pazar."

Usturumcalı Hasan Tahsin Efendi: Hacı Haftan Bayramî Câmi'-i şerifi imamı bulunan zat, bunun halifesidir.

Rize'nin Varda köyünden Hacı Osman Efendi merhum.

Kaymakam Hacı Osman Necati Efendi merhum b. Berber Yahya: "Kaymakam Hacı Osman Bey" diye maruftur. Pirlepelî olan bu zatın ecdadı Fatih'in Konya'dan tehirci ettiği Karaman Türklerinden ve Bayraktarlar ailesindedir.

Kaymakam Hacı Osman Efendi'nin yedi defa haccı vardır. Piyade kaymakamlığından mütekeait olup Gümüşhaneli Tekkesi'nin son zamanlarda şeyhlik makamını idareten ve intihaben temsil edenlerden Karahisarşarkili Mehmed Hilmi Efendi'den sonra bu kudsî vazife yine hususî mahiyette kendisine tevcih edilmişti. 1941 senesinde 80 yaşındayken rihlet eyledi. Merkez Efendi